SOKÓŁ NA ŚLĄSKU

CZOŁEM

Czasopismo dla członków Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej

Wychodzi co miesiąc — Numer niniejszy kosztuje 20 groszy — Konto czekowe: P. K. O. Katowice 301 550 — Telefon numer 613

Sekretarjat dzielnicowy, Redakcja i Administracja mieszczą się w Katowicach ul. Ks. Damrotha 8, parter prawa

Rok VIII *** Katowice, marzec 1929 roku *** Numer 3

Zlot poznański, jako czynnik wzajemnego zbliżenia braci Sokolej.

Zlot poznański, do którego przygotowania w całej Polsce i daleko zagranicą wrą w tempie przyśpieszonem, będzie zjawiskiem tak potężnem i niezapomnianem, że już dziś należy poświęcić mu dużo uwagi z różnych punktów widzenia...

W poprzednich artykułach usiłowaliśmy przedstawić znaczenie Zlotu poznańskiego — sprawnościowe i propagandowe, dziś wypada nam oświetlić moralną stronę Zlotu, jako czynnika wzajemnego zbliżenia braci Sokolej.

Wiemy, że nasza wielka i ludna Polska usiana jest gniazdami Sokolemi ... Gniazda te pracują, rozwijają się, dochodzą do pewnych dorobków pracy — o tem wiemy wszyscy, ale jak wygląda życie w jakich warunkach odbywa się praca sokola hen, np. na Kresach Wschodnich — o tem wiemy naogół bardzo mało... I odwrotnie — bracia — Sokoli z odległych stron Polski może całkiem nie znają warunków pracy naszej dzielnicy, nie znają może naszych dorobków organizacyjnych...

A przecież są to rzeczy godne poznania...

Niejednemu dawno już może przyszło na myśl, jak też pracuje się tam na Wileńszczyźnie, albo gdzieś w Kowlu i Równem, gdzie są zgoła inne warunki i wielkie różnice dzielnicowe...

Sposobności braterskiego zbliżenia się i poznania wzajemnego mamy naogół mało, a szkoda, bowiem takie zbliżenie i poznawanie się są warunkiem spoistości i jednolitości organizacji...

Właśnie Zlot poznański będzie znakomitą i rzadko zdarzającą się sposobnością zbliżenia braci Sokolej z całej Polski...

W godzinach wolnych od Zlotu i jego mozolnych zajęć, odbędzie się niewątpliwie szereg miłych zebrań towarzyskich, wycieczek i t. p., podczas których zobaczymy się zbliska, pogadamy, dowiemy się różnych rzeczy i zabierzemy ze Zlotu może nawet bardzo duży zasób wrażeń i wspomień, które na długo będą siłą spajającą nas organizacyjnie.

Przeto w Zlocie jaknajwięcej nas powinno wziąć udział; popierwsze dlatego, że jak ośmielamy się sądzić, druhowie nasi sami przyniosą na Zlot sporo zjawisk, które przyczynią się do lepszego poznania przez inne gniazda — wyników naszej pracy na Zachodzie; powtóre dlatego, że i my możemy spotkać i niezawodnie spotkamy tam różne ciekawe przejawy życia „Sokołów" z różnych stron Polski.

Będzie to zatem korzyść obopólna, prawdziwa, która nie pozostanie bez wpływu na dalszy rozwój Sokolstwa polskiego...

A więc szykujmy się starannie: Na Zlot!.. Na Zlot!..

Marjan Sławiński.

Za cztery miesiące rozpocznie się

Wielkie święto Sokole w Poznaniu

Z Przewodnictwa Dzielnicy

W sprawie raportów statystycznych.

Dnia 15 lutego upłynął termin przedłożenia Dzielnicy raportów statystycznych przez Okręgi.

Terminu dotrzymał niestety zaledwie jeden Okręg I.

Inne Okręgi dotąd raportów nie nadesłały.

Wzywa się zatem o bezzwłoczne nadesłanie tychże, gdyż zestawienie statystyki przez Dzielnicę i Związek ze względu na zbliżającą się Powszechną Wystawę Krajową musi być uskutecznione w najbliższych dniach.

Dzielnicowy Wydział Sokolic.

W dniu 10 lutego br. odbyło się w Sekretarjacie Dzielnicy Zebranie delegatek z Okręgów pod kierownictwem przewodniczącej Związkowego Wydziału Sokolic druhny Holder Eggerowej przy współudziale członków Przewodnictwa Dzielnicy.

Na powyższe zebranie stawiło się z Okręgów 12 reprezentantek a to: z Okr. I. — 1, II. — 2, III. — 1, VI. — 2, VII. — 2„ X. — 1, XI. — 1, XII. — 2. Z ramienia Przewodnictwa Dzielnicy obecni byli dhowie wiceprezes Kowalczyk, naczelnik Hamburger, Wójcik i Wesoły.

Zebranie zagaił i przywitał dhnę Holder Eggerową Naczelnik dh Hamburger, poczem oddał jej kierownictwo zebrania.

Po wygłoszonym przez dhnę Przewodniczącą, referacie i odczytaniu regulaminu Wydziału Sokolic, odbyła się dyskusja, po której uchwalono powołać do życia przy Przewodnictwie Dzielnicy Dzielnicowy Wydział Sokolic.

Przeprowadzone wybory dały następujący rezultat:

1. Przewodnicząca: vacat, naznaczy Przewodnictwo Dzielnicy.
2. I. zast. przewodn. dhna Ringlerówna z Mikołowa.
3. II. zast. przewodn. dna Winczakowa z Wełnowca.
4. Sekretarka dhn Kamińska z Szopienic.
5. Sekcja kultur.-oświatowa dhna Dudzikówna ze Strumienia.
6. Sekcja organiz. propag. dhna Urlowa z Brzezin.
7. Sekcja doch. niestałych dhna Pietrzykowska z Katowic.
8. Sekcja wych. fizycz. dhna Gawlikówna z Król. Huty.

Jako przedstawicielki poszczególnych Okręgów wchodzą w skład Dz. W. S.:

Okręg I.. dhna Urlowa, Brzeziny,
Okręg II. dhna Janeczkówna z Bogucic,
Okręg III. dhna Gawlikówna z Król. Huty.
Okręg VI. dhna Habrykówna z Szopienic,
Okręg VII. dhna Jaskółczanka z Mikołowa.
Okręg X. dhna Dudzikówna ze Strumienia.
Okręg XI. dhna Kubiałkowa z Żor,
Okręg XII. dhna Manderówna z Siemianowic.

Przewodnictwo Dzielnicy na posiedzeniu dnia 13. bm. uchwały powyższe zatwierdziło.

Zestawienie statystyki Działaczy Sokolich przed wojną.

Przewodnictwo Dzielnicy rozesłało do Okręgów następujący komunikat:

Celem przeprowadzania statystyki potrzebne są Przewodnictwu Dzielnicy spisy wybitnych działaczy Sokolich, którzy położyli zasługi około rozwoju Sokolstwa w czasie przedwojennym, bez względu, czy oni obecnie w Sokole pracują lub nie, oraz tych zasłużonych działaczy, którzy już nie żyją.

Zarząd Okręgu poleci zatem gniazdom wygotowanie spisów w terminie 14 dniowym według następujących danych:

1) Imię i nazwisko, 2) adres, miejsce zamieszkania, ul., nr. domu, 3) obecne zatrudnienie, 4) Kiedy (podać lata) i w którem gnieździe pracował, 5) czy obecnie należy do Sokoła i gdzie, 6) krótki przebieg jego pracy w Sokole przed wojną, 7) o ile nie żyje, kiedy zmarł i gdzie.

Zarząd Okręgu przedłoży powyższe spisy Przewodnictwu Dzielnicy najpóźniej do 15. marca br.

Z Naczelnictwa Dzielnicy

Raporta techniczne.

Raporta techniczne miały być dostarczone przez Naczelników okręgowych Naczelnictwu Dzielnicy do dnia 1 lutego br.

Dotychczas wywiązali się z tego zadania tylko naczelnicy Okręgu I i III. Inni mimo upływu całego miesiąca raportów dotąd nie przedłożyli.

Wzywa się Dhów Naczelników Okręgowych do natychmiastowego przedłożenia tych raportów.

Dodatek Techniczny.

W numerze 3. Dodatku Technicznego, który wyszedł z druku w pierwszych dniach lutego br. okazało się kilka błędów, które niniejszem prostuje się.

Na powyższe sprostowanie zwraca się uwagę Naczelnikom Gniazd i Okręgów.

Strona 14. Ćwiczenia odrębne Sokolic. Obraz I. Ćwicząca 3. Takt III, trzeci wierz: zamiast „palec“ ma być „palce“.

Strona 15. Takt XV. pierwszy wiersz: zamiast „Podstawa“ ma być „Postawa“.

Strona 20. Obraz II. Takt XIII. — 1. lewa — zamiast „obortu“ ma być „obrotu“.

Strona 21. Takt XVI — środkowa — trzeci wiersz, oraz

Strona 25. Obraz III. Takt VIII. — 1. lewa, wiersz 5, zamiast „zegnij“ ma być „ugnij“.

Strona 25. Obraz III. Takt VIII, Środkowa, wiersz 3, zamiast „wewnątrz“ ma być „zewnątrz“.

Strona 26. Takt VIII., II. lewa, za ostatniemi słowami „między ramionami“ dopisać: „II. prawa jak II lewa, tylko przeciwnie“.

Strona 28. Takt XVII., I. prawa, pierwszy wiersz od góry oraz następny wiersz I. lewa: zamiast „jak pod XI“ ma być „jak pod XV“.

Strona 29. Obraz IV. przy „Takt 1, 2, 3," skreślić „3".

Strona 34. Obraz IV. Takt XVII., II. lewa, wiersz 5. zamiast „sprostuj" ma być „prostuj".

Strona 38. Obraz V., Takt VI., wiersz drugi od dołu zamiast „I. prawa", ma być „II. prawa". — VII. Takt. Środkowa, ostatni wiersz od dołu. zamiast „klęcząc" ma być „klęczny".

Strona 42. Obraz V., Takt XX.. I. lewa i I. prawa, wiersz drugi, zamiast „pod XV" ma być „pod XIX"

Strona 43. C. Wejście na boisko, wiersz 19 zamiast „za Sokołami" ma być za „Sokolicami".

Strona 51. Zawody Dzielnicowe o Mistrzostwo Okręgów. Poręcze. zamiast: „1. z podporu na łękach" ma być: „1. z podporu na ramionach".

Tamże wiersz 3 od dołu: zamiast: „Koń wzdłuż bez łęków" ma być „Koń wszerz z łękami".

Strona 53. III. Koszykówka. Za drugim wierszem od góry dodać nowy ustęp: W Okręgach, gdzie niema więcej jak jedna drużyna, do zawodów stawi dane gniazdo drużynę bez poprzedniej rozgrywki".

Strona 54. IV. Próba sprawności. a) Ćwiczenia dla grupy A. punkt 4. Pchnięcie kuli oburącz. zamiast: „4 m" ma być „12 m".

Strony 64 i 65. Programy Okręgów. Patrz Okręg IV i X. Ustęp ostatni pod Okręg IV rozpoczynający się słowami: „W celach propagandowych i t. d." aż „i drążkach druhów", został mylnie przy łamaniu wstawiony pod tekst Okręgu IV. Ustęp ten należy przenieść pod tekst Okręgu X. —

Tablice Ćwiczeń Odrębnych. W obrazie IV. mylnie wydrukowano plastyczny obraz Sokolic, ten sam co w obrazie III. Obraz ten należy zakleić przesłaną wklejką.

Lustracja Ćwiczeń Zlotowych.

Dnia 3 lutego br. odbyła się w Katowicach na sali gimnastycznej przy Szkołach Wydziałow. lustracja ćwiczeń zlotowych druhów przez Naczelnika Związku dh Jana Fazanowicza, oraz lustracja ćwiczeń zlotowych druhen przez Naczelniczkę Związkowego Wydziału Sokolic, druhnę Jadwigę Zamoyską.

Lustracja druhów odbyła się o godz. 11-tej (opóźnienie nastąpiło z powodu opóźnień pociągów), zaś lustracja druhen godz. 15-tej.

Do lustracji druhów stanęło:

Z Naczelnictwa Dzieln. 5 dhów 2 nieob. (2 wykazanych jako naczelnicy okręgowi).

Z Okręgów, naczelników okręgowych 12, nieobecn. 1 (z czego 2 należy do Naczeln. Dzieln.). Kooptowanych do Dz. W. T. 2 dhów, nieob. 2 (jeden w zastępstwie naczeln. Okręgu). Ćwiczących 4, razem dhów 23. nieobecn. 5 dhów.

Stawili się: Z Naczelnictwa Dzielnicy:
1. Alfred Hamburger, naczelnik Dzielnicy.
2. Józef Wesoły. I. zast. nacz. Dzieln.,
3. Henryk Boryczka, II. zast. nacz. Dzieln.,
4. Bartniczek Eberhard, członek naczel. Dzieln.,
5. Andrzej Zontek, członek nacz. Dzieln.

Z Okręgów:

6. Jerzy Król, naczelnik Okręgu I. oraz członek Nacz. Dzieln.,
7. Leopold Świtała, naczeln. Okręgu II.,
8. Juljusz Szydło, naczelnik Okręgu III.,
9. Augustyn Urbańczyk, naczelnik Okręgu IV.,
10. Tadeusz Bobkiewicz, naczelnik Okręgu V.,
11. Mazur Augustyn, naczelnik Okręgu VI.,
12. Paweł Rozsypoł, zast. naczeln. Okr. VII., oraz członek W. T.,
13. Paweł Kłosok, naczelnik Okręgu IX.,
14. Jan Madej, naczelnik Okręgu X.,
15. Bolesław Wieczorek, naczelnik Okręgu XI.,
16. Stanisław Dewor, naczelnik Okręgu XII.,
17. Paweł Krajczyk, naczelnik Okręgu XIII.

Z kooptowanych do W. T.:

18. Piotr Habryka, Szopienice, Okr. VI.,
19. Gerhard Ignacy, Wielkie Hajduki, Okr. III.

Prócz tego ćwiczący:

20. Teodor Roguła, Brzeziny Okr. I.,
21. Paweł Chruszcz, Załęże, Okr. II.,
22. Opara, Nakło, Okręg IV.,
23. Jan Powieśnik, Obszary, Okr. IX.,
24. Zonnek Piotr, Żary, Okr. XI.

Do ćwiczeń stanęło:

Z Okręgu	Druhów
I.	2
II.	1
III.	2
IV.	2
VI.	1
VII.	1
IX	1
XI	3
Razem	13

Przed rozpoczęciem lustracji, po ustawieniu członków W. T., zdał Naczelnikowi Związku raport Naczelnik Dzielnicy, poczem po przywitaniu przeprowadził Naczelnik Dzielnicy ćwiczenia zlotowe.

Po skończonych ćwiczeniach udzielił Dh Naczelnik Zw. wskazówki i uwagi. W końcu przerobiono na przyrządach ćwiczenia zawodnicze, co do których udzielił wskazówki dh Naczelnik Związku. wyjaśniając zarazem sposób przeprowadzenia zawodów i sedziowania.

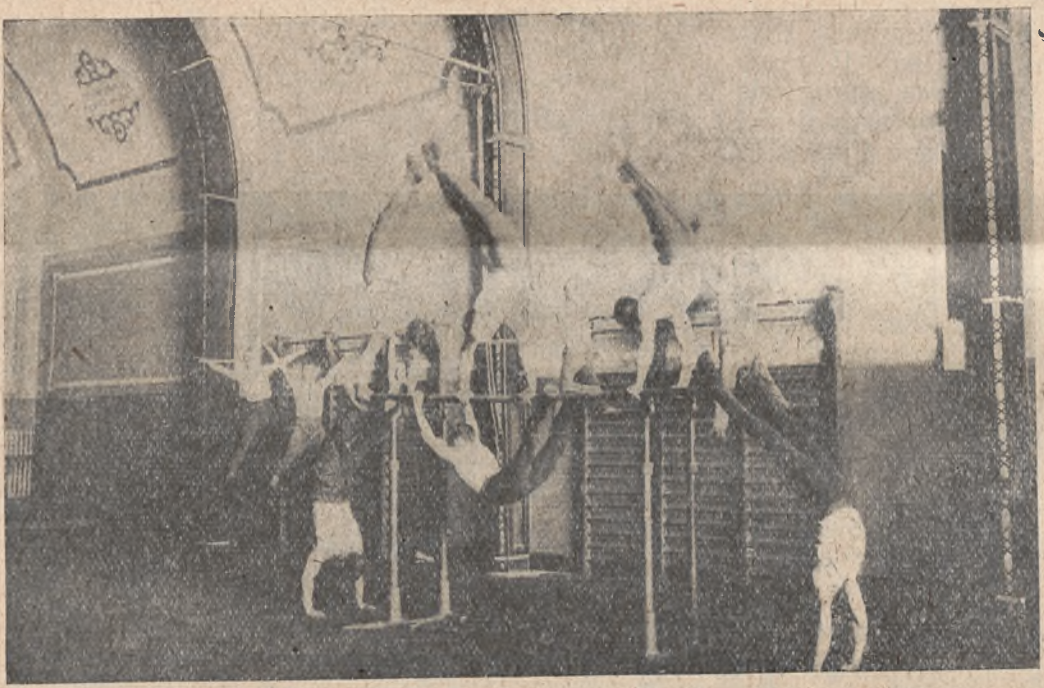
Na zakończenie podziękował imieniem Dzielnicy dh Naczelnik Hamburger Naczelnikowi Związku za udzielone wskazówki a zebrani gromkiem Czołem! pożegnali Naczelnika Związku.

Lustrację zakończono o godzinie 13.

Lustracja ćwiczeń zlotowych Sokolic odbyła się o godzinie 15.

Na lustrację stawił się Wydział Techniczny Dzielnicy w liczbie 17 druhów, tj. z Naczelnictwa Dzieln. 4 dhów, 12 Naczelników Okręgowych i jeden członek koopt. W. T., oraz 9 Sokolic reprezentujących 6 Okręgów, a to:

1. dchna Mencnerówna z Załęża, Okr. II,
2. dchna Roszczykówna z Król. Huty, Okr. III,
3. dchna Dudłówna Anna z Król. Huty, Okr. III,
4. dchna Wernerówna z Mikołowa, Okręg VII,
5. dchna Szczęsna Marja, Cieszyn, Okręg X,
6. dchna Hamburgerówna Marja, Siemianowice, Okręg XII,

7. Śmieszkówna, Ruda, Okr. XIII,
8. dchna Aniołówna, Ruda, Okr. XIII.

Po złożeniu raportu przez dha Naczelnika Dzielnicy, Naczelniczka dchna Zamoyska przeprowadziła ćwiczenia zlotowe, udzielając sowicie wskazówek, poprawiając poszczególne ruchy i wygładzając niedociągnięcia.

Wskazówek co do zawodów udzielał Naczelnik Związku dh Fazanowicz.

Po skończonej lustracji podziękował Naczelniczce Związku dh Hamburger imieniem Dzielnicy, poczem w krótkich słowach zachęcając do dobrej pracy dchna Naczelniczka pożegnała obecnych.

Jak z przemówień tak druchny Naczelniczki jak i też Naczelnika dh Fazanowicza wynika, lustracja odbyła się ku zadowoleniu Naczelnictwa Związku.

Egzamin W. F.

Naczelnictwo Dzielnicy ustaliło na dzień 9-go maja br. o godz. 10 rano w sali gimnastycznej przy Szkołach Wydziałowych w Katowicach, egzamina dla kandytatów na nauczycieli wych. fizycz., którzy odbyli dzielnicowy kurs końcowy.

Kandydaci zgłoszą się w terminie do 25. kwietnia br. włącznie piśmiennie do Sekretarjatu Dzielnicy.

Komisję egzaminacyjną tworzą: Prezes Dzielnicy względnie jeden z jego zastępców, jako przewodniczący, sekretarz W. T. jako sekretarz komisji, delegat W. O. P. oraz prelegenci kursu jako egzaminatorzy.

Zgłoszeni kandydaci stawią się w dniu 9. maja br. w oznaczonej wyżej sali, o godzinie 8,45, w przepisowych strojach ćwiczebnych.

Po kursie końcowym.

W myśl programu po początkowym letnim, stugodzinnym kursie, odbytym w Wiśle-Malince, na polecenie Przewodnictwa Dzielnicy, przeprowadziło Naczelnictwo, w myśl uchwały W. T., 125 godzinny kurs końcowy w Siemianowicach.

Kurs ten odbywał się co niedzielę z pracą ośmiogodzinną od 10 październik 1928 r. aż do 27-go stycznia 1929.

Na kurs powyższy dopuszczeni byli kandydaci z kursu początkowego, oraz druhowie, mający za sobą inne kursa w. f.

Na uczestników kursu zgłosili się 26 kandydatów, ukończyło 14, którzy otrzymali zaświadczenia ukończenia.

Posiedzenie Naczelnictwa

odbyło się dn. 30 stycznia br. Obecni dhowie Naczelnik Hamburger, Wesoły, Bartniczek, Gola, Król, Switała i Zontek.

Po zagajeniu

1. umówiono ćwiczenia na przyrządach do zawodów o Mistrzostwa Okręgów;
2. ustalono konkretną listę sędziów Dzielnicy Śląskiej do Zawodów Związkowych;
3. ustalono komisję kolejową na Zlot do Poznania;
4. ustalono dowódców kompanij w pochodzie na Zlocie w Poznaniu, przybocznych oraz kwatermistrza;
5. przyjęto do wiadomości sprawozdanie z zakończonego kursu końcowego;
6. ustalono termin egzaminów na dzień 9 maja br. oraz skład komisji egzaminacyjnej;
7. rozpatrzono przedłożony projekt kursu dla sędziów lekkoatletycznych, który rozszerzono do 15 godz.;
8. wniosek o urządzenie kursu dla sędziów na przyrządach odłożono do późniejszego rozpatrzenia;

9. przyjęto do wiadomości pismo naczelnika Okręgu V., oraz sprawozdanie instruktora o stanie tego Okręgu;
10. przyjęto do wiadomości zmianę na stanowisku Naczelnika w Okręgu IV.

Do Bolesławów Grodu!

W dniu 3 lutego br. odbywała się lustracja naszej Dzielnicy z ćwiczeń zlotowych przez Naczelnika i Naczelniczkę Związku.

Oboje po zlustrowaniu ćwiczeń, wyrażając swe zadowolenie, okrzykiem: „Do widzenia się na Zlocie!" żegnali nietylko obecnych na lustracji, lecz całą Dzielnicę, wszystkich ćwiczących Druhów i Druhny.

Temi słowy wyrazili obydwoje Naczelnicy swe gorące przekonanie, że na Zlocie w Poznaniu staną pod ich rozkazy wszyscy Druhowie i Druhny, którzy zdolni są ćwiczyć; że nikogo z nas nie zabraknie, by rzesza nasza była liczna i zgrana.

Nie było to tylko pobożnem życzeniem obojga Naczelników Związku, lecz wypowiedzianym bezpośrednim rozkazem, odnoszącym się do wszystkich, na Zlocie nie powinno nikogo zabraknąć, wszyscy muszą stanąć jak jeden mąż. Nikomu nie wolno pozostać w domu, wszyscy muszą wyruszyć na Zlot! Rozkaz musi być wykonanym, gdyż wtenczas minęlibyśmy się z karnością sokolą.

By ten rozkarz wykonać w całej pełni, zależy od Was samych. Na Zlocie nie potrzebujemy ludzi, tylko by stanęli w pięknych mundurach do pochodu, by potem pozajmować sobie wygodne miejsca na trybunach i być biernymi obserwatorami tego, co się dzieje na zielonej murawie. Ruszający zatem na Zlot powinni zdać sobie z tego sprawę, że ich miejsce nie na trybunach wśród publiczności, lub bezczynne wałęsanie się po ulicach wśród publiki, lecz ich miejsce tam na tym zielonym trawniku, w trykotach i koszulkach. Ruszający na Zlot winni pamiętać, że ich rola jest czynna, że swą pracą, swemi ćwiczeniami, mają w wspólnej naszej rodzinie sokolej pomnożyć szeregi, wykazać naszą siłę i w ten sposób dopomóc do wspólnego wysiłku. Tak też należy rozumieć rzucony nam rozkaz w słowach: „Do widzenia się na Zlocie!"

Bo przecież jasną rzeczą jest, że żadnemu naczelnikowi sokolemu, przy jakimkolwiek występie nie będzie chodziło, ilu Sokołów czy Sokolic przyjdzie jako widz, tylko ilu stanie do ćwiczeń. Tak też i tutaj ma się rzecz. Naczelnikowi i Naczelniczce Związku nie chodzi o paradjerów lecz o ćwiczących.

Tysiące Sokołów i Sokolic, które przybędą na Zlot po to tylko, by się pokazać w pięknych mundurach i paradować się w pochodzie, nie spełnią zadania i celu zlotu, jeśli tylko skromna liczba stanie do ćwiczeń. Chcąc w całej pełni zadość uczynić pokładanym w nas nadziejom, jakiemi darzą nas Druh Prezes Związku oraz druhowie Naczelnik i Naczelniczka Związku, musimy w pierwszej linji postawić liczne szeregi ćwiczących tak Sokołów jak i Sokolic.

Mamy jeszcze cztery miesiące czasu, coprawda termin już krótki, lecz przy dobrej woli jeszcze możemy dużo zdziałać.

Do pracy zatem Druhowie! Zontek.

W sprawie składek

Największą bolączką gniazd, to są składki, tak płacone przez członków gniazdom, jak i przez Gniazda do Okręgu, Dzielnicy i Związku.

Jak długo Zarządy gniazd nie znajdą stanowczego środka do regularnego ściągania obowiązkowych składek od członków, tak długo gniazda pod względem finansowym zawsze będą kulały. Rzeczą zrozumiałą jest, że przez nieregularne ściąganie składek od członków po gniazdach, gniazda nie są w stanie, względnie zaniedbują się w płaceniu składek do swych przełożonych Władz, t. j. Okręgu, Dzielnicy i Związku.

Gdzie tkwi wina? Jedno zło przypisać należy brakowi lokali dla towarzystw — bo prawdą jest, że lokalem gniazda jest tylko sala gimnastyczna, na której schodzą się tylko ćwiczący, inni członkowie, — a nawet członkowie Zarządów — stronią od takowej. Miesięczne zebrania niestety nie dopisują, tak że skarbnik jest bezradny.

Jeśli jest skarbnik energiczny, to odszukuje członków w mieszkaniach lub warsztatach pracy, jednak to co miesiąc powtarzające się pukanie od drzwi do drzwi nudzi go i zniechęca, tak, że z biegiem czasu zaniedbuje ściąganie. A składki z miesiąca na miesiąc rosną. Kiedy się uzbiera spora sumka, to członek, zawezwany do zapłacenia, krzywi się i dąsa a najczęściej każe się skreślić z listy członków, gdyż tak znacznej kwoty naraz uiścić albo nie może, albo też nie chce, zwalając winę na skarbnika.

Ta sama historja powtarza się z płaceniem składek do Okręgu, Dzielnicy i Związku. Okręg, Dzielnicy i Związek obliczają swe składki bieżące od gniazd rocznie, według stanu członków z końcem ubiegłego roku.

Gniazda zaniedbują płacenie składek z roku na rok, z czego zbierają się poważne sumy, których później gniazdo uiścić nie chce lub nawet przypuściwszy nie może. Żąda wtedy skreślenia tychże Kasy Okręgowe puste Okręgi, mimo najlepszych chęci z braku gotówki nie mogą przeprowadzać imprez. Dzielnica, chcąc jakąś akcję przeprowadzić, musi bawić się w żebraninę. A Związek wysyła co kwartał do Dzielnicy wykazy zaległych składek, urguje gniazda, wysila się na wszystkie strony, lecz bezskutecznie.

Taki stan panuje nietylko u nas, ale prawie w wszystkich dzielnicach. Co gorsza, Zarządy gniazd, mając fundusze, które nawet lokują w bankach, mają czelność, zwracać się do Okręgów i Dzielnicy o subwencje. Na sprawienie byle jakiegoś głupstwa żądają zwrotu wydatku od Okręgu lub Dzielnicy, którym są winni za trzy lub nawet cztery lata składki. — Zachodzą nawet takie wypadki: pewne gniazdo, mając gotówkę ulokowaną w banku, nie zapłaciwszy należnego podatku od kilku lat do Okręgu, zażądało od Zarządu Okręgu subwencji na sprawienie dla Sokolic strojów ćwiczebnych.

Inne gniazdo zażądało skreślenia składek zaległych i bieżących w Okręgu, Dzielnicy i Związku z tej prostej przyczyny, że nowo wybrany Zarząd nie chciał uznać odpowiedzialności za gospodarkę poprzednich Zarządów, a gotówkę, którą posiada, musi obrócić na sprawienie mundurów dla członków, gdyż, jak uzasadnia, minęły te czasy, gdzie członkowie gniazda pracowali idealnie dla sprawy

sokolej. Członkowie nietylko, że nie płacą składek, ale z tytułu, że są członkami danego towarzystwa, żądają od towarzystwa świadczeń, których żadne nawet najdalej posunięte w humanitarności towarzystwo nie jest w stanie wykonać.

Do czego taki stan może doprowadzić?

Zmaterjalizowana ludzkość wymaga od organizacji więcej, niż jej daje. Czy w takich warunkach może być mowa o poprawie bytu organizacji? Gdzie są ideały?

Tak dalej być nie może! Musi nastąpić odwrót! I to odwrót na całej linji! Musimy budować organizację od podstaw. Co zgangrenowane i zmaterjalizowane, musi zostać wyplenione, wyrzucone z naszej organizacji. Zamiast tysięcy lepiej mieć dziesiątki ludzi, jednak ludzi przesiąkniętych ideą i zdrowym i rozumnym rozsądkiem. To jest zadaniem dzisiejszych Zarządów Gniazd i Okręgów.

Niech w naszej pracy na niwie sokolej przyświeca hasło „wyrwać chwasty, co nam pola głuszą, kochać Polskę nie połową, ale całą duszą!"

W imię tego hasła w tym roku zlotowym zrobimy krok naprzód i to poważny i odważny, a wtenczas możemy powiedzieć sobie: organizacja sokola jest czysta, pewna, ugruntowana na stałych i silnych podwalinach. —

Czołem! Zontek.

Z życia „Sokoła" w Okręgach

Sprawozdanie Techniczne Okręgu III. za rok 1928.

Okręg założony w 1920 r., należy obecnie do niego 10 gniazd, a to: Król. Huta I, Król. Huta II, Kochłowice, Świętochłowice, Zgoda, Chorzów, Łagiewniki, Chropaczów, Hajduki Wielkie, Radoszowy.

Okręg liczy członków druhów 668, druhen 138, razem 806; w tem ćwiczących druhów 181, druhen 92. W roku 1927 liczył Okręg członków druhów 338, druhen 93, w tem ćwiczących druhów 119, druhen 73, zatem przybyło ogólnie druhów 330, druhen 45, w tem ćwiczących druhów 62, druhen 19. Młodzieży męskej do 15 roku 152, do 18 roku 63, Młodzieży żeńskiej do 14 roku 131, do 17 roku 51. W roku 1927 było młodzieży męskiej do 15 roku 115, do 18 roku 50; młodzieży żeńskiej do 14 roku 115, do 17 roku 16, przybyło zatem młodzieży męskiej do 15 roku 37, do 18 roku 13; młodzieży żeńskiej do 14 roku 26, do 17 roku 35. Strojów uroczystych w roku 1927 było 38, w roku 1928 było 69, ztem przybyło mundurów 31. Zebrań W. T. O. odbyło się 5, zebrań naczelnictwa Okręgu odbyło się 6.

W myśl programu W. T. O. na rok 1928 przeprowadzono:

1. **Lustracje.** Lustrację roczną gniazd przeprowadzono w czasie od 21. II. do 13. III. 1928 r. Do lustracji stanęło 135 druhów, 86 druhen, 238 młodzieży męskiej, podczas lustracji gniazd wykazało się, że 5 gniazd, i to: Król. Huta I., Zgoda, Chorzów, Hajduki Wielkie, Świętochłowice i Łagiewniki pod względem administracyjnym jak i technicznym były bardzo dobre, 3 gniazda: Chropaczów, Radoszowy i Kochłowice słabe. W ciągu roku upadły Świętochłowice, podniosły się natomiast Kochłowice, Chropaczów i Radoszowy, pozostały bez zmiany. Lustracja Okręgu odbyła się w Rudzie dnia 17. V. 1928, brało w niej udział 5 gniazd. Pozatem odwiedzał naczelnik okręgowy gniazda podczas ćwiczeń 27 razy.

2. **Wyszkolenie.** Lekcji dla przodowników udzielono kolejno: w Król. Hucie, obesłana przez 7 gniazd i 17 przodowników; w Chorzowie, obesłana przez 5 gniazd i 9 przodowników; w Hajdukach wielkch, obesłana przez 5 gniazd i 11 przodowników.

a) Udzielono 7 lekcji, i to w maju i kwietniu, dla zastępu olimpijskiego.

b) Urządzono wieczorne lekcje lekkoatletyczne dla sokołów i sokolic, lecz z powodu nieobsyłania tychże przez gniazda musiano takowe zaprzestać.

c) Kurs stopnia pierwszego na przyrządach przeprowadzono od 7. X. do 30. XII. 1928. Na kurs zgłoszono z 8 gniazd 29 druhów, stawiało się 19 druhów, ukończyło kurs 12 druhów, i to, z Zgody 3 druhów z wynikiem dobrym, z Kochłowic 2 druhów z wynikiem dostatecznym, z Król. Huty I. — 3 druhów z wynikiem dobrym, z Hajduk 2 z wynikiem dostatecznym, z Świętochłowic 1 druh z wynikiem dostatecznym, z Łagiewnik 1 druh z wynikiem dobrym.

d) Na kurs sędziów lekkiej atletyki, urządzany przez O. W. F. w Katowicach w miesiącu lutym, zgłoszono druhów 9, brało udział 8, zdało egzamin 6 druhów. Na ten sam kurs, urządzony w grudniu, zgłoszono 12 druhów, brało udział 6 druhów zdało egzamin 4 druhów, tak że liczba kwalifikowanych sędziów Okręgu III. wynosi 10 druhów.

e) Lekcji ćwiczeń zlotowych udzielono dla druhów 2, dla sokolic 5, prócz tego obsyłano lekcje ćwiczeń zlotowych, urządzane przez Dz. Śl. w Katowicach.

3. **Zawody.** Zawody gniazd na przyrządach stopnia I., II. i III. urządziły gniazda:

Zawodników:	stopnia I.:	stopnia II.:	stopnia III.:
Zgoda 25. III.	9	3	—
Chorzów 1. IV.	6	5	—
Hajduki W. 9. IV.	3	3	—
Świętochł. 15. IV.	2	2	3
Król. Huta I. 17. IV.	—	5	1
Stanęło razem	20	18	4

Jako sędziowie obecni byli: Tomanek, Bednarek, Frymel i Szydło.

b) Okręgowe zawody na przyrządach odbyły się 29. IV. 1928 na sali Gimnazjum Państwowego w Król. Hucie jako zawody drużynowe, każda drużyna po 6 druhów. W powyższych zawodach zdobyły gniazda:

Zgoda:	stopnia II. na osięgaln. 360 krp.:	227
Chorzów:	stopnia I. na osięgaln. 420 krp.:	240
Świętochł.:	stopnia I. na osięgaln. 420 krp:	173

Jako sędziowie: Tomanek, Bednarek, Frymel i Szydło.

c) Eliminacyjne ćwiczenia ośrodka ćwiczeń olimpijskich odbyły się w Siemianowicach. Ośrodek Król. Huta stawił 8 dhów, wyeliminowano do zawodów w Warszawie 8, wyjechało 7 z powodu zachorowania druha Bartoszka. gdzie wszyscy

osiągnęli wymaganą ilość kropek i przeznaczeni zostali do obozu olimpijskiego Związku w Kozłówce. Wyjeżdża do Amsterdamu na igrzyska olimpijskie 6, druh Rost Teofil z powodu zwichnięcia ręki wrócił do domu.

d) Zawody lekkoatletyczne okręgowe dla sokołów i sokolic odbyły się dnia 25. X. 1928 na Stadjonie w Król. Hucie. Wyniki następujące:

bieg 100 m Karwat Król. Huta i Pisarczyk $12^1/_5$ sek.
bieg 110 m Gryszka Król. Huta 20 sek.
bieg 200 m Pisarczyk Król. Huta $26^2/_5$ sek .
bieg 400 m Żyłka A. Król. Huta $57^1/_5$ sek.
bieg 800 m Żyłka A. Król. Huta 2 : $15^1/_5$ sek.
bieg 1500 m Żyłka A. Król. Huta 4 : 54 sek.
bieg 5000 m Wypich Król. Huta 20 : 28 sek.
skok w zwyż Pitra Zgoda 1,56 m
skok w dal Pitra Zgoda 5,84 m
skok o tyczce Pitra Zgoda 3,00 m
rzut oszczepem Żyłka A. Król. Huta 41,32 m
rzut dyskiem Pitra Zgoda 29,00 m
rzut kulą 7½ kg Żyłka A, Król. Huta 8,77 m
4 razy 100 m zespół Król. Huta I. — 51 : $^2/_5$ sek.

Wyniki sokolic:

bieg 60 m Rosczykówna Król. Huta 9 sek.
bieg 100 m Rosczykówna Król. Huta $14^2/_5$ sek.
bieg 200 m Rosczykówna Król. Huta $32^2/_5$ sek.
bieg 1000 m Mozgolówna Świętochłowice 3 : 51 sek
rzut kulą 4 kg Mozgolówna Świętochłowice 7,05 m
rzut dyskiem Rosczykówna Król. Huta 20,58 m
skok w zwyż Mozgolówna Świętochłowice 1,25 m
skok w dal Mozgolówna Świętochłowice 3,81 m

e) Zawody dzielnicowe na przyrządach o nagrodę wędrowną (dar dh Smoczyka) zdobyła drużyna Okręgu III. po raz drugi z rzędu.

f) Zawody w 10cio-boju i 5cio-boju kobiecym Dz. Śl. dnia 1. i 2. IX. na stadjonie w Król. Hucie. Brało udział 3 druhów i 2 druhny. Druh Żyłka A. z Król. Huty zdobywa II., druhna Rosczykówna z Król. Huty I. nagrodę.

g) Zawody drużynowe o mistrzostwo okręgów, dnia 9. IX. 1928. Drużyna męska Okręgu III. zdobyła 374 kropkami miejsce II., zaś drużyna żeńska 152 kropkami miejsce III.

4. **Występy publiczne.** Zlotu Okręgu III. nie urządzono z powodu odbywającego się w Król. Hucie zlotu Dz. Śl.

	gniazd:	druhów:	druhen:
Do zlotu zgłoszono	7	108	60
przybyło:	7	100	64
stanęło do pochodu:	7	100	58
stanęło do raportu:	6	86	64
występowało:	6	68	50

	młodz. męsk.:	młodz. żeńsk :
Zgłoszono:	136	144
przybyło:	68	78
stanęło do pochodu:	68	78

Gniazda: Radoszowy i Chropaczów w zlocie udziału nie brały, Kochłowice stanęły tylko do pochodu.

5. **Wycieczki.** Okręgową wycieczkę urządzono dnia 15. VIII. do Radoszowa przy udziale gniazd: Król. Huta, Świętochłowice, Zgoda, Łagiewniki, Chorzów i Kochłowice. Gniazdo Radoszowy, jako gospodarz, zawiodło zupełnie, obecny tylko prezes gniazda dh Zieliński.

6. Dnia 30. IX. 1928 założono na Klimzowcu gniazdo Król. Huta II., liczące 32 członków. Zatem przechodzi na rok 1929 członków męskich 701, sokolic 138, młodzieży męskiej 215, młodzieży żeńskiej 182. —

Okręg IX.

W miesiącach listopadzie, grudniu i styczniu przeprowadzał Zarząd Okręgu IX. lustracje i rewizje kasowe gniazd. Gniazda zastosowały się do rozporządzenia Dzielnicy, ponieważ cały Okręg posiada przepisowe księgi kasowe, oprócz gniazda Pszów.

Kasowość prowadzono w gniazdach wzorowo i dokładnie, w niektórych gniazdach były niedomagania, które zostały usunięte.

Okręg postępuje powoli finansowo naprzód. Każde gniazdo posiada cośkolwiek gotówki a w czasie lustracji gniazda zobowiązały się wyrównać według możności zaległe składki, tak Dzielnicy jak Związku.

Dnia 16. XII. 1928 urządził Okręg w Obszarach Uroczystość Dziesięciolecia, którą upiększono popisami gimnastycznemi, przedstawieniem amatorskiem oraz okolicznościowemi przemówieniami, wygłoszonemi przez prezesa honorowego gniazda Biertułtowy Generalnego Dyrektora dha Wojciechowskiego, prezesa Okręgu dha Różańskiego i kierownika szkoły p. Wróblewskiego. Uroczystość tę obesłały wszystkie gniazda z Okręgu. Dochód z powyższej uroczystości wynosi 219.— zł. W tem miejscu należy się grupie amatorskiej gniazda Biertułtowy, która bezinteresownie odegrała sztukę, jakoteż ćwiczącym podziękowanie.

Z życia „Sokoła" w Gniazdach

Król. Huta, „Sokół I"

urządził dnia 19 stycznia br. w sali Z. Z. P. swe roczne walne zebranie, które zagaił o godz. 19,45 prezes dh Spaltenstein, oddając przewodnictwo walnego zebrania członkowi Wydziału Okręgu III. dhowi Smoleniowi z Chorzowa. Sprawozdanie poszczególnych członków zarządu zostały jednomyślnie przyjęte, poczem na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi absolutorjum. Z sprawozdań wynika, że gniazdo urządziło 9 zebrań, w tem jedno walne i jedno uroczyste, a zebrań Wydziału 10. Referatów wygłoszono 7. Urządzono gwiazdkę, dalej w każdą sobotę odbywają się w sali Z. Z. P. schadzki, gdzie drużyna zabawia się przy różnych grach, śpiewach i zajmuje się czytaniem pism sportowych. Dla młodzieży odbywają się w porze zimowej raz w miesiącu wykłady z przeźroczami. Gniazdo brało udział w wszystkich uroczystościach świąt narodowych jak i innych imprezach. Członków posiada gniazdo 234 w tem 51 druhen. Mundurów uroczystych 26. Roczny bilans kasy zamykał się w dochodzie 8.085,44 zł. Lekcje ćwiczeń odbywają się dla każdego oddziału dwa razy w tygodniu i to dla druhen i młodzieży żeńskiej w ćwiczni gimnazjum żeńskiego, dla druhów i młodzieży męskiej w ćwiczni gimnazjum

klasycznego. Stan ćwiczących jest następujący: druhen 21, druhów 28, młodzieży żeńskiej do lat 14 — 25, do lat 17 — 15, młodzieży męskiej do lat 15 — 40, do lat 18 — 15. Druhowie brali udział w 25 różnych zawodach a druhinie w 6-ciu. W zawodach tych osiągnięto miejsc: pierwszych 34, drugich 23, trzecich 12. Wycieczek urządzono 4, posiedzeń grona technicznego 10. Po sprawozdaniach nastąpił wybór ⅓ części członków Zarządu, ustępujących w myśl statutu jak i komisji rewizyjnej, sądu honorowego, delegatów do okręgu i chorążego. Zarząd gniazda składa się z następujących druhów: prezes Spaltenstein Wincenty, I. wiceprezes Rudnicki Teodor, skarbnik Wieczorek Walenty, sekretarz Belok Józef, naczelnik Tomanek Emanuel. Po wyborze dh Smoleń, życząc gniazdu jak najlepszego rozwoju, oddał przewodnictwo prezesowi drhowi Spaltensteinowi, który w pracy na przyszłość porusza zlot Wszechsłowiański w Poznaniu, apeluje do gremjalnego udziału i zamknął Walne Zebranie hasłem: Czołem!

Zgoda (Okręg III).

W niedzielę dnia 29 stycznia odbyło miejscowe towarzystwo gimn. „Sokół" swoje doroczne Walne Zebranie. Krótko po godz. 15.30 zagaił prezes dh Hlebowczyk Walne Zebranie, oddając przewodnictwo byłemu prezesowi, sekretarzowi gminnemu, dh Twardochowi, który, dziękując za zaszczyt, przystępuje do porządku dziennego. Po odśpiewaniu marszu: „Choć burza", sekretarz dh Nossek odczytał protokół z zeszłorocznego Walnego Zebrania, które przyjęto bez zmian. Następują sprawozdania roczne zarządu: druhów prezesa, sekretarza, skarbnika, naczelnika i gospodarza, oraz komisji rewizyjnej. Druh prezes Hlebowczyk dał krótkie sprawozdanie ze swojej prezesury, który to urząd 2 miesiące jako prezes piastuje. Druh sekretarz w swej statystyce podaje liczbę członków, która się zwiększyła z 30 na 50 członków. Druh skarbnik przedstawia stan kasy w dochodach i rozchodach. Saldo na rok 1929 wynosi 670 zł. Ze sprawozdania dha naczelnika wynika, że ruch gimnastyczny dobrze się rozwija, co świadczy o stosunku nagród zdobytych w zawodach Okręgu i innych. Gniazdo osiągnęło II. nagrodę w zawodach lekkoatletycznych i list pochwalny w zawodach na przyrządach. Brało udział w zlocie dzielnicowym i we wszystkich innych uroczystościach, jak: 3 maj, w rocznicy 10 lecia odrodzenia Polski i t. d. Wybory nowego Zarządu dały następujący wynik: prezes Hlebowczyk, zast. Hanak, sekr. Nossek, zast. Nowak, skarbnik Czerwieński, naczelnik Wiśniewski, zast. Kracla oraz dalsi dhwie jako ławnicy: Gajek, Szczeponek, Kurpanik, Mesyasz i Twardoch. Po dokonanych wyborach oddaje dh przewodniczący przewodnictwo zebrania w ręce druha prezesa Hlebowczyka. W gorących słowach zachęca dh Hlebowczyk zebranych do regularnego uczęszczania na zebrania i ćwiczenia, ażeby największa liczba mogła wziąć udział w Zlocie Wszechsłowiańskim w Poznaniu. Walne Zebranie zatwierdziło trzy wnioski i to:

1. Członków honorowych dha generalnego Dyrektora Kiedronia, dha Dyrektora Mieczyńskiego i druha doktora Olszewicza.

2. Podwyższenie składek dhów niećwiczących na 65 gr miesięcznie.

3. Wydać z kasy dla 13 druhów 300 złotych jako pożyczkę na materjał na mundury, którą to kwotę w 3 miesiącach zwrócą tow.

Po wyczerpaniu porządku obrad odśpiewano marsz: „Hej, w przyszłość wzrokiem Sokoła" i prezes zamknął zebranie przy obecności 40 członków hasłem: Czołem!

Obszary (Okr. IX.).

Dnia 17. bm. odbyło się Walne Zebranie Tow. Gimn. Sokół w Obszarach. Na zebranie przybył delegat okręgowy drh. prezes Rożański. Po sprawozdaniach udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum, poczem delegat okręgowy wygłosił krótki, lecz treściwy referat na temat: „Powinności druha". Następnie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu w skład którego weszli druhowie: Flak Wilhelm jako prezes, Kiera Jan zastępca prezesa, Sroka Józef sekretarz, Wita Wincenty skarbnik W końcu zastanowiono się nad sprawą wyjazdu na Wszechsłowiański Zlot Sokołów w czasie wystawy krajowej.

Mała Dąbrówka (Okręg XII.).

Tow. gimn. „Sokół" obchodziło w dniu 6 styczn. b. r. uroczystość 10-lecia założenia gniazda. Uroczystość rozpoczęto nabożeństwem w kościele, dokąd udało się zebrane Sokolstwo z prezesem okr. dhem Sokołowskim na czele. Wieczorem o godz. 18 odbyła się w sali p. Szalonka wieczornica przeplatana występami sokolemi, przemówieniami i odegraniem sztuki teatralnej. Do zebranej braci Sokolej oraz publiczności przemówił obecny Prezes Dzielnicy drh Dreyza, wygłaszając bardzo pouczający wykład o Sokolstwie. Również treściwie przemówił wiceprezes gniazda, naczelnik gminy drh Kosma. Uroczystość zakończono zabawą taneczną.

W dniu 20 stycznia odbyło się w sali domu Związkowego doroczne Walne Zebranie w obecności delegatów okręgu dhów Wojcika, Dewora i Stoika. Zebranie zagaił o godz. 17 drh prezes sokolem pozdrowieniem „Czołem" i odczytał porządek dzienny, który przyjęto. Po odśpiewaniu marsza sokolego odczytał sekretarz protokół, który przyjęto bez zmiany. Następnie zdali sprawozdanie za ubiegły rok kolejno drh prezes, sekretarz, skarbnik i naczelnik. Ze sprawozdań wynikało, że gniazdo w ubiegłym roku dosyć ruchliwie pracowało. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum i przystąpiono do nowych wyborów. Wybory odbyły się pod kierownictwem delegatów okręgu. Zarząd nowy na rok 1929 jest następujący: Prezes drh Plotnik, zastępca naczelnik gminy drh Kosma, sekretarz drh. Bentkowski, zastępca drh. Widera, skarbnik drh Moroń, naczelnik drh Kurek Antoni, gospodarz drh Marka, oraz do sądu honorowego weszli druhowie: Kolbe, Żok, Świerczyński, Mandera i Rasek. Grono techniczne tworzą dhowie Kurek, Domogała, Świerczyński K., Błaszyk, Dytrich, Szołtysik, Bogosz, Mainka, Rasek i drhna Manderówna.

Nakładem Przewodnictwa Dzielnicy Śl. Związku Sokołów w Katowicach. Odpowiedzialny Redaktor Karol Koźlik, Katowice, ul. Drzymały nr. 3. — Czcionkami „Księgarni i Drukarni Katolickiej", Sp. Akc.